

ПОНЯТТЯ РЕЗЕРВУ ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Савчук Т. В. канд. екон. наук, доцент, *Захаренко Ю. С.* студент; *Івано-Франківський національний технічний університет нафти і газу*

Останнім часом в бухгалтерській практиці все ширше почали застосовувати поняття «резерви» і «забезпечення». Особливе поширення дістає в умовах переходу на міжнародні стандарти. Різні автори і бухгалтера по-своєму тлумачать і щось своє вкладають в поняття резерву і забезпечення. Поняття «забезпечення» часто заміняють поняттям «резерв». У пункті 139.1 статті 139 Податкового кодексу України вони також використовуються паралельно (як «резерви та забезпечення»). Саме тому метою цього дослідження є визначення економічного змісту існуючих понять.

Правилами бухгалтерського обліку передбачено нарахування резерву сумнівних боргів (далі – РСБ), який відображається на рахунку 38 «Резерв сумнівних боргів». Порядок формування та відображення в бухгалтерському обліку РСБ регулюється нормами П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість». РСБ нараховується за поточною дебіторською заборгованістю, яка є фінансовим активом і за якою існують сумніви щодо її погашення [1].

Резерв сумнівних боргів — це резерв, який створюється з метою покриття у майбутньому безнадійної дебіторської заборгованості. Він коригує дебіторську заборгованість до її чистої реалізаційної вартості, дозволяє підприємству показати, що відповідна сума не може бути стягнута з дебіторів.

Крім створення РСБ, підприємства на свій розсуд можуть створювати забезпечення для відшкодування майбутніх витрат і платежів. Порядок відображення в обліку резервів визначається П(С)БО 11 «Зобов'язання».

Забезпечення – це зобов'язання з невизначеними сумою або часом погашення на дату балансу. Облік забезпечень ведеться на рахунку 47 «Забезпечення майбутніх витрат і платежів».

Забезпечення створюються для відшкодування наступних (майбутніх) операційних витрат на:

- виплату відпусток працівникам;
- додаткове пенсійне забезпечення;
- виконання гарантійних зобов'язань;
- реструктуризацію, виконання зобов'язань при припиненні діяльності;
- виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів тощо [2].

Метою створення забезпечення є відображення існуючих зобов'язань щодо майбутніх виплат. На відміну від РСБ, який уточняє балансову вартість активу, забезпечення відображається в пасиві.

Крім вищезазначених на підприємства передбачено створення резервного капіталу. Порядок нарахування резервного капіталу регламентує Закон України «Про акціонерні товариства» та Закон України «Про господарські товариства». Резервний капітал (у вузькому розумінні) — це сума резервів, сформованих за рахунок чистого прибутку в розмірах, установлених засновницькими

документами підприємства та нормативними актами. У бухгалтерському обліку формування резервного капіталу відображається на рахунку 43 «Резервний капітал».

Згідно із законодавством України на кожному підприємстві, заснованому у формі акціонерного товариства, товариства з обмеженою відповідальністю тощо повинен бути сформований резервний (страховий) капітал, з метою погашення можливих збитків. На відмінну від двох попередніх, резервний капітал є елементом власного капіталу і відображається в пасив балансу (в розділі власний капітал).

Резервний капітал може використовуватися на такі основні цілі:

- покриття збитків суб'єкта господарювання;
- виплата боргів у разі ліквідації підприємства;
- виплата дивідендів (якщо величина резервів перевищує мінімально допустимий рівень);
- інші цілі, передбачені законодавством чи засновницькими документами.

Отже, відповідно до вищесказаного, можемо стверджувати що, резерв сумнівних боргів, забезпечення і резервний капітал є абсолютно різні поняття. РСБ є контрахунком до активу, забезпечення виступають в ролі зобов'язань, а резервний капітал є елемент власного капіталу.

Список використаних джерел:

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 10 "Дебіторська заборгованість" (П(С)БО 10) затверджено наказом Мініфіну від 08.10.1999 № 237
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 "Зобов'язання" (П(С)БО 11) затверджено наказом Мініфіну від 31 січня 2000 року № 20.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ІМПОРТНИХ ОПЕРАЦІЙ

Сарапіна О. А., докт. екон. наук, професор, Кузьменко Є. М., магістр, Херсонський національний технічний університет

Основним завданням облікової політики є забезпечення організації бухгалтерського обліку на підприємстві як цілісної системи, яка повинна охоплювати всі аспекти облікового процесу: організаційні, методичні, технічні.

Облік імпортних операцій ідентичний загальним вимогам обліку, за виключенням деяких особливостей, зокрема приймання імпортних товарів з обов'язковою участю експерту торгово-промислової палати України із складанням приймального акту і акту експертизи. При виявленні нестачі або дефекту товарів складається рекламаційний акт; обов'язкове декларування експортно-імпортних товарів при перетині митного кордону України відображення в обліку приймання товарів, що імпортуються, за датою вантажної митної декларації; необхідність відокремленого обліку імпортних товарів і розрахунків щодо їх придбання; організація аналітичного обліку за